

Messadi pertuccont credit per resursas el sector svilup communal/communicaziun

Preziada dunna presidenta dil parlament
stimadas parlamentarias, stimai parlamentararis

Per far avanzar projects futurs per il svilup, eliminar stretgas existentas da resursas el sector dil management da projects e cuvierer meglier la communicaziun dalla vischnaunca duein resursas el sector svilup communal/communicaziun vegnir scaffidas. Alla sesida dils 9 da mars 2022 aveva il parlament communal renviu il messadi davart scaffir ina piazza svilup communal/communicaziun per mauns dalla repassada entras la suprastanza communal. Ils 28 da mars 2022 ha in brat cun treis representants dil parlament communal giu liug. A caschun da quel ei semussau che la direcziun generala ei l'endretga, entginas adattaziuns ein denton necessarias Per quei intent suttametta la suprastanza communal al parlament communal il suadont messadi surluvrau.

Situaziun da partenza

Ils davos onns ein bia projects el sector dil svilup communal e dil liug vegni instradai. Per exempel il project da model «Societad civila sco motor per il svilup», il svilup dil center da Glion, la Via Glion, il svilup digl areal Rueun vest e Grüneck vest ni l'organisaziun d'in biro cumpartiu (coworking-space). Ulteriurs projects sco il svilup digl areal Pendas ni il project «Rhein & Rauf» ein previ. Era il maletg empalont dil territori communal MTC (KRL) e la strategia d'immobilies cuntengan temas e puncts da partenza che san contribuir ad in augment dall'attractivada dalla vischnaunca. Quels vala ei denton igl emprem da far madirar a projects.

Oz succeda la direcziun dils projects il bia entras il presidi ni commembers dalla direcziun, oravontut dil menader canzlia ni dil menader planisaziun e construcziun. Sper il menaschi dil mintgagi effectiv ed ulteriurs projects ein las resursas da temps denton savens memia scartas per saver accumpignar ils projects a moda sufficienta, aschia ch'els san vegnir accelerai enteifer in temps nizzeivel e cun la profunditad necessaria. Ultra da quei pretendan ils projects per il svilup communal cumpetenzas el sector dall'organisaziun e design da projects, management da projects, analisa dils acturs, moderaziun, process participativs ch'ei oz buc avon maun a moda sufficienta.

Igl onn 2021 ei plinavon la communicaziun dalla vischnaunca vegnida prida sut la marella e la collaboraziun vegnida tschentada si concepziunalmein da niev cun ina persuna externa dil fatg. La communicaziun ei daventada fetg complexa cun la fusiun ed ils differents canals, gruppas en mira ed ils dus lungatgs. Il medem mument creschan las pretensiuns en connex cun la communicaziun adina pli fetg. Per saver prestar la communicaziun sur ils divers canals (pagina d'internet, Fegl official dalla Surselva, medias, Porta Cotschna, medias socialas e mesiras specificas da communicaziun sco occurrenz d'informaziun, fiasta per burgheis giuvens, broschura da beinvegni) orientada allas gruppas en mira ed effectiv en favur dalla populaziun, duei ella vegnir rinforzada e coordinada meglier. Niev duei per exempel la Porta Cotschna cumparer quater gadas ad onn, en in vestgiu refrestgentau, per saver rapportar a moda pli actuala davart ils temas. Ultra da quei ei planisau d'organisar annualmein in'occurrenza da partenaris da commerci, dallas fatschentas, tala serva sco plattafuorma per la construcziun d'ina reit e la communicaziun politica. Plinavon duei in aperitiv annual per ils niev-arrivai haver liug per scaffir il contact cun novas habitontas e habitonts e promover lur integraziun ella vischnaunca.

Medemamein duei la reit cun ils partenaris ordeifer la regiun (fundaziuns, anteriuras vischnauncas da padrinadi, etc.) vegnir rinforzada cun in brat regular.

Quei pretenda denton resursas e cumpetenzas el sector dalla communicaziun e lavur da publicitad ch'ei oz buc avon maun.

Descripziun dallas incumbensas

Sin fundament dalla situaziun da partenza explicada cheusura sco era ils resuns dil parlament communal duei il focus dallas resursas vegnir tschentaus sin ils camps dil svilup communal e communicaziun. Dalla substituziun dil menader canzlia duei vegnir desistiu. El sector svilup communal ein il mument ils suandonts temas pendants (mira era il program da legislatura 2022–2025):

- svilup dil center Glion
- sviluppar la Via Glion
- project «Rein e Péz» (colligiaziun da pendiculara Glion – Péz Mundaun)
- organisaziun aperitiv da commerci e reit da partenaris
- project da pilot mobilitad
- svilup digl areal Pendas all'intersecziun turissem, temps liber, giuventetgna
- svilup concept per implonts da sport
- sclariments project da PRE
- project da model «societad civila sco motor dil svilup» cun finiziun entras la conferenza dalla populaziun 10 onns fusiun da vischnauncas

L'incumbensa principala fuss igl accumpignament dil fatg resp. la direcziun parziala da projects ensemble cun la direcziun politica corrispundenta dalla suprastanza communal. Cheutier s'auda il management da projects, la concepziun e structuraziun da novs projects, communicaziun da project, la moderaziun da process participativs ed accumpignament dallas persunas interessadas (Stakeholder) e gruppas da lavur. Egl organigram duei la funcziun vegnir annectada sco piazza da stab tier il presidi communal.

El sector communicaziun, il qual cuntegn la communicaziun politica, la communicaziun publica e la communicaziun interna, vegnan gia oz in'entira retscha da canals administrada ed accumpignada. Tochen dacheu muncava denton in concept da communicaziun che tschaffa claremein ils basegns e descriva ils canals tenor las gruppas en mira. Medemamein la coordinaziun corrispundenta. El rom dall'ellaboraziun dil concept da communicaziun eis ei semussau che la communicaziun dalla vischnaunca ei daventada pli pretensiusa, quei muort la fusiun denton era igl augment dils canals d'informaziun. Ina particularitad ei la bilinguitad, la quala basegna medemamein temps e resursas. Sin fundament dil concept da concepziun ch'ei vegnius deliberaus questa primavera dalla suprastanza communal, stattan sper la coordinaziun e la tgira unitara dils canals actuals las suandontas incumbensas novas el focus:

- redesign Porta Cotschna cun augment sin quater ediziuns ad onn
- rinforzament communicaziun dil stan da projects
- adattar la broschura da beinvegni e scaffir in'occorrenza da beinvegni
- surluvrar concept dallas communicaziuns da medias
- sensibilisar collaboraturs sco ambassadurs
- crear e tgirar canal medias socialas per contonscher la generaziun giuvna
- megliurar coordination cun pagina d'internet Surselva Turissem SA ed app Mia Sursela
- persona da contact interna e coordinaziun da damondas arisguard la communicaziun

Sche quels dus secturs svilup communal e communicaziun duein vegnir accelerai sin fundament dils basegns cumprovai, drova ei resursas e cumpetenzas supplementaras ch'ei oz buc avon maun ell'administraziun. La dimensiun dallas resursas duei muntar a 60 tochen 100 pertschien d'ina piazza cumpleina. Tut tenor las annunzias ed ils profils san las duas incumbensas vegnir curcladas dad ina persuna ni repartgidas sin duas. Eventualmein ei in'installaziun en etappas raschuneivla. Il spazi tier la dimensiun dalla piazza ei plinavon impurtonts per plidentar dapli candidatas ni candidats potenzials.

Consequenzas finanzialas

Tier ina dimensiun dalla piazza da 60 tochen 100 pertschien e cun la presumziun dad ina persuna cun ina certa experientscha professiunala eis ei da quintar cun cuosts da paga brutto da 72'000 tochen 120'000 francs (paga d'entrada incl. contribuziuns dalla patruna).

Dapi la fusiun da vischnaucas ein ils cuosts da personal stabils. Quei malgrad che la populaziun ei carschida per 10 pertschien, tgei ch'ei cumbinau cun in augment corrispudent dils survetschs administrativs. Quei engaschament supplementar ha saviu vegnir recepius cun alzar l'effizienz, optimar ils process ed investir ell'infrastructura dall'IT. Medemamein han novas incumbensas saviu vegnir tschaffadas cun il medem diember dil personal (p. ex. Premi Reuniun, fiasta da giuvens burgheis, accumpignament gruppa da lavur concept da cultura, augment da damondas da baghegiar ils davos onns). Ulteriuras incumbensas pli grondas san denton buca vegnir pigliadas el plan da piazzas existent.

La suprastonza communal ei perschadida che quellas resursas e cumpetenzas ein in sustegn essenzial per il svilup communal ed igl augment dall'attractivitat sco liug da habitar, luvrar e serevegnir. Igl ei impurtont che la vischnaunca accelerescha activamein il svilup enstagl da seretrer egl administrar, malgrad la situaziun finanziaria che resta pretensiusa. Ulteriuramein ei la communicaziun impurtonta ch'ademplescha las pretensiuns creschentas en quei sector ed ella varietad dils canals e che la populaziun vegn contonschida, la quala secumpona da differentas gruppas da mira cun pretensiuns vastas.

Tenor igl art. 40 dalla constituziun communal ha la suprastonza communal la cumpetenzza per scafir novas piazzas. Cunquei ch'ils mieds corrispudents fagevan aunc buca part el preventiv 2022 ein els ussa d'approbar separadamein dil parlament communal.

Proposta

Sin fundament dallas explicaziuns precedentas fa la suprastonza communal las suandontas propostas al parlament communal:

- d'entrar ella fatschenta;
- d'approbar il credit da cuosts da paga annuals ell'altezia d'entschatta da 72'000 tochen 120'000 francs.